

Oglasi, pripisana i^o tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbroju, oglas i^o tiskaju se napućnicom ili položnicom pošt. Medicinice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

ako list na vrijeme ne primi, neka to javi odmah u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 347.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata se poštarinom stoji 12 K u obće, na godinu 6 K za seljake i na godinu ili K 6—, god. 3— na pol godine.

Izvan carevine više postarina.

Pojedini broj stoji 10 h. kolji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranice osim nedjelje i svatka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Givič. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Poziv na predplatu:

Nastupili smo drugo poljeće, radi toga molimo ovime cijenjene predplatnike, da nam pošalju tekuću predbroju, odnosno podmire stari dug.

Izčavanje lista skopčano je velikim troškom i radi toga bez točne predbroje dolazimo u nepriliku prama našim obvezama.

Svaki onaj, koji list prima, dužan je platiti predplatu prije ili kasnije.

Kao što su se cijenjeni predplatnici mogli već osvjedočiti, mi izpunjujemo svoju dužnost prama njima i to nam daje nadu, da će i oni učiniti svoju.

Tko nemože sve, neka pošalje barem nešto na račun.

Sve one, koji su nam dužni jošte za prošlu godinu, ako se ne oglašaju do 15. julija predplatom ili pismom, brisati ćemo, a dužnu svotu utjerati drugim načinom.

Uprava „N. Sloga“.

Proti povlasticí!

Na poznatu zakonsku osnovu austrijske vlade o uređenju jezikovnog pitanja, sastavili su Niemci spomenicu, u kojoj crtaju svoje stanovište i navodjaju svoje zahtjeve obzirom na uređenje jezikovnog pitanja u ovoj poli monarhije. Među glavne zahtjeve spada onaj, da se zakoniti i proglašeni njemački jezik kao posredovni jezik u svih zemljah i krunovinah zastupanih u carevinskom vieću — izuzam. Galiciju, južni Tirol i Dalmaciju.

Za taj zahtjev izjavili se i prvaci njemačke katoličko-pučke stranke, koja je do jučer u savezu sa Slaveni sačinjavala većinu u carevinskom vieću.

Taj neopravdani i protuzakoniti zahtjev Niemaca, potvrđuje poznatu istinu, da su oni svi jednako drzoviti, pohlepni, nasilni i nepravedni napram Slavenom; da neima u tom pogledu nikakve razlike između onog biesnog i neobuzdanog Šenererovca i između bilo kojeg sladkog i po-božnog konservativca. Svi hoće, da oni vladaju i zapovjedaju a većina državljana, slavenska raja da im služi i robuje. Nepitaju oni za pravicu il zakon; nemare oni, što sačinjavaju u Austriji tekar nešto preko trećine svega pučanstva, dok imade nas Sla-

vena skoro dvie trećine, ne, neholi njih radi svega toga glava, već zahtjevu uzprikos svému tomu, da se silom nametne ogromnoj većini pučanstva Austrije njemaki jezik.

Proti tomu neosnovanom i drzovitomu zahtjevu austrijskih Niemaca, digao je svoj glas „Austrijski narodnostni klub“ u Beču, koji je stvorio u svojoj sjednici od dne 19. junija t. g. sljedeću resolu-ciju:

Obzirom na to, da se njemačke stranke, od najradikalnije skupine pa sve do najumjerenijih stranaka carevinskoga vieća i do liberalnih skupina gospodške kuće, pripravljaju, da svakom prigodom zahljavaju, da bude njemački jezik zakonito priznat kao posredovni jezik, proglašujući čak, da je svaki sporazum sa njemačkim plemenim odvisan od izpunjenja toga zahtjeva, diže austrijski narodnostni klub glavan prosvjed, i to iz sljedećih, nepobitnih razloga:

I. U postojećem austrijskom ustavu neima spomena niiti o njemačkom, ni o kakvom drugom jeziku kao posredovnom.

II. Takav se zahtjev upravo protivl članku XIX. državnih temeljnih zakona, kojimi je ravnopravnost narodnosti i jezika svakomu plemenu izričito jamčena; državni bi jezik pako kratio tu ravnopravnost, te bi čak ponizio nenjemačka plemena na državljane drugoga reda.

III. Zakonito uveđenje njemačkog posredovnog jezika — nastalo ono kako mu drago — značilo bi izravno kršenje ustava i nasilje proti nenjemačkim narodom.

IV. Na postojeći ustav prisegao je vladar za sebe i svoje potomke, te se ga dakle nesmije kršiti na štetu narodom.

V. Njemačke stranke nemogu označiti njemački jezik kao državnu potrebu; te stranke nisu ni sposobne, a da bi mogle pružiti nepristrano takav dokaz, jer se izliću kao sudci u stvari, koja se izravno tiče njihovog narodnog interesa. Niiti vlade nemogu nepristrano suditi u tom pogledu, pošto su one, bez obzira na to, kako su sastavljene, sudionice kod tog jednostranog interesa njemačkomu narodu u prilog. Vlade mogu obzirom na porabu državnoga jezika kazati svoje mnenje jedino kao strukovnjaci, nipošto pako kao sudci. Koliko je moguće pravedan sud o posredovnom jeziku, mogu izreći jedino zastupnici svijui naroda, saslušav vještake i na temelju dosadašnjeg obćenitog izkustva.

VI. Slavenski narodi, koji sačinjavaju većinu države i monarhije, imadu interes samo na obstanuku monarhije, nipošto pako na obstanuku dualizma. Monarhija postoji već dugobez obzira na dualizam, tvoreći dvie države, i bez obzira na to, da vlade i uprave tih dvaju država ne rabe-

nikakvog jednog jezika kao posredovnog. Dapače, kako danas stvari stoje, nedolaze niiti do toga, da bi rabile skupni jezik kano državni jezik.

VII. Državni jezik imao bi smišla, o kojem bi se bar dalo razpravljati, nu niiti državni jezik neču se više dokazati kano državna potreba, odkada postoji dualizam, a monarhija postoji uzprikos dualizmu.

VIII. Upravo dualizam, koji se služi sa više državnih jezika, dokazuje, da neima valjane prisodobegle jezika vojske i posredovnog jezika. Jezik vojske jest nešto za sebe, a posredovni jezici obiju država jesu opet nešto za sebe. Nikako nije moguće dokazati državnu potrebu posredovnog jezika iz vojskinoga jezika. Ta i jezik vojske treba uzeti samo kano činjenicu, i ništa drugo, tim više, pošto se daje o granicah porabe istoga na dalje razpravljati, kao što nam u istinu dokazaju jezici pukovnja.

IX. Po austrijskom ustavu jest provedenje članka XIX. prvo, a uz to i državna potreba. Taj članak mora se najprije oživotvoriti, prije u obće nego li je moguća kakova razprava o posredovnom jeziku. Narodi moraju najprije zadobiti svoje narodno pravo, i tada tekar mogli bi možda štogod odstupiti od toga, ako bi se u obće u to upustali, da štadu upravi posredovni jezik u stalnih, strogo odmjerenih granicah.

Posredovni jezik je moguće možda smatrati kano udobno, primjereno sredstvo, nikada pako kano državnu potrebu, i za tu uslugu upravi bili će moguće sklonuti narode jedino tada, pošto bude provedan članak XIX., nu prisiliti ih na to, neće se nikada. Svaka bo sila u tom pogledu bila bi isto, što i nasilje proti narodom i proti ustavu.

Tim je ovaj naš prosvjed u svakom obziru opravdan.

Vienčanje

priestolonasljedn. Frana Ferdinanda.

Obistinila se napokon ona viest, koja bijaše često sa službene i poslužbene strane oprovrgnuta, da će se naime vienčati priestolonasljednik i nadvojvoda Fran Ferdinand sa groficom Sofijom Chotek.

Taj velevažni i svečani čin obavio se u nedjelju dne 1. t. mj. veoma jednostavno i skromno u carskom dvoru u Zakkupih u Českoj.

Vienčanje obavio je dvorski prošt dr. Marschall u prisutnosti najbliže rodbine novovjenčanih, t. j. majke, braće i sestara nadvojvodinih, te brata i sestara grofićinih.

Do braka između priestolonasljednika habsburške monarhije i grofice Chotek došlo je nakon što, bijahu svladane velike poteške zaprieke, potekavše odatle, što si nadvojvoda Fran Ferdinand nije izabrao

vjerenicu po rodu i krvi sebi ravnu. Zakoni carske kuće propisuju naime, da ima biti supruga priestolonasljednika njenuu po rodu i krvi ravna L. j. poteći iz koje carske ili kraljevske ili vladajuće obitelji.

Eto kako bijahu svladane sve poteškoće i zaprieke.

Nadvojvoda Fran Ferdinand, da uz-mogne sklopiti brak sa groficom Chotek, morao je položiti pred carskim dvorom, pred ministri i zastupnici vlade svečanu prisegu ili zavjernicu, kojom se odriče prava nasljedstva na prijestol za svoje potomke iz toga braka, koji se nazivlje morganatički ili brak na lievu ruku. Po tom braku nemože grofica Chotek, danas supruga nadvojvode Frana Ferdinanda, budućeg cara i kralja, nemože nikada postati nadvojvodkinjom, a još manje caricom i kraljicom. Dapače, ni dječa, koja bi potekla iz toga braka, nemaju prava na naslov nadvojvode, niiti mogu postati članovi carskog dvora.

Tim brakom pako nadvojvoda Fran Ferdinand negubi za svoju osobu nikakva prava. Njemu ostanu nelaknuta sva prava, dakle i pravo nasljedstva na prijestolu.

Sveotu tomu dala je izrazu svoeina prisega, koju je nadvojvoda dne 28. junija položio pred carskim dvorom, najvišini dvorskim i državnimi dostojanstvenici, vojničkimi dostojanstvenici itd. Tom prisegom obvezao se nadvojvoda, da će vjerno izvršavati sve ustanove zakona, koje se tiču ovako sklopljenoga braka u kući Habsburga.

Kada je nadvojvoda Fran Ferdinand prije godinu dana priobio Njegovu Veličanstvu svoju nakamu, da se kani oženiti sa sadanjom svojom vjerenicom i zatražio vladarovo previšnje odobrenje. Njeg. je Veličanstvo blagovoljno odgodilo odluku svoju u toj stvari, nego je najmilostivije dozvolilo, da njegov sinovac svoju želju nakon izminuća jedne godine opet ponovi. To je nasljednik prijestola nedavno i učinio. Obnovom svoje želje glade braka s groficom Chotekovom on je pokazao, da mu je to vrća i odludna želja, od koje ga ne mogu nikakove poteškoće odvratiti. Nesavladivih poteškoća, kako smo gore više razložili, nije ni moglo biti. Rok za razmišljanje, što ga je Njegov Veličanstvo dozvolilo svomu sinovcu, bio je opravdan zamašnoću same stvari. Najveća poteškoća koja se je smatrali u nejednakosti položaja priestolonasljednikove supruge napram carskomu domu i vanjskom svijetu. Iz te nejednakosti položaja radjaju se same sobom konsekvencije, koje bi se manjih duhova mogle više puta neugodno dojmivati, nu ti obziri nisu mogli zastrašiti uzvišenoga vjerenika i njegovu vjerenicu, da im bude zazoran skladom njihovih duša posvećeni budućni brak. Nasljednik prijestola ponovio je svoju molbu pred vladarom, a vladar ju je milostivo uslišao. Neće biti smišeno, ako probiećimo ovom prigodom nekoliko polataka o životu novovjenčanih.

Nadvojvoda Franjo Ferdinand i Karlo, Ljudevit, Josip Marija, rođjen je 18. prosinca 1863. god. u Gradcu, kao prvi sin iz ženitbe nadvojvode Karla

Potučena su vrlo jako sela Slope i Tublje, nešto manje sela Tatre, Artviže i Brezovica. U Slopah i Tubljah potukla je tuča sve što bijaše zeleno; žito je morao siromašni seljak pokositi, te na novo sijati. U tih dvih selih prouzročila je tuča škode oko 20 hiljada kruna.

Upozorujemo javne oblasti, da pristuče onim siromahom na pomoć, jer će inače bez tuđe pomoći od nevolje poginuti. I milosrdne suzdržaljke molimo, da se sjetu onih siromaha, kojim je prošle zime poledica mnogo škode na vockami prouzročila.

Iz Vižinade nam pišu sljedeće: — Stanovnici vižinadskog polja inolihi su, da im se dade na „Božjem Polju“ hrvatska škola i prikazali su, da imaju 117 djece, koja bi istu polazila. Obćinsko zastupstvo u Vižinadi odbilo je tu njihovu opravdanu molbu, iz razloga, da občina neima novaca i da je hrvatska škola suvišna. Isto je dakako potvrdila i slavna Junta u Poreču. Proti jednoj i drugoj odluci rekurali su stanovnici vižinadske okolice na rhotni sud, i na utok potpisalo se preko stotina kuće-gospodara, na čelu im: Ivan Marković pok. Tomaza. Taj rekurs nije još riješen.

Naši dobri prijatelji Talijani, koji se znadu svakog sredstva proslužiti, da naš narod smute, javili su glasovitom trčanskom židovčiću, da će Hrvati vižinadske okolice, koji su rekurs potpisali proti izvaji občinskog zastupstva i porečke Junte, morati na svoj trošak graditi školu na „Božjem Polju“ i da će biti prisiljeni zidati također talijansku u Vižinadi, za koju je već proračunana svota od 14.000 for. — Da se pako puk bolje smuti, pozvao je občinski tajnik Ritossa u svoju kancelariju nekoliko naših, koji su spomenuti rekurs potpisali. gdje im je pokazao nekakav tobož dekret i naert od ministarstva, pa laskavim govorom nastojao ih osvjedočiti, da se potpisu proti ustrojenju hrvatske škole na „Božjem Polju“, jer da će inače svi materijalno propasti zbog prevlekih plaćila. Nekoji su to odmah vjerovali i čak druge nagovarali na potpis; osobito nekog Jakov Jerman držao je za sv. vandjelije jer da je Piccolo tako pisao. U istom smislu i za istu stvar mutio je puk i šor Jure Bajkin — i pošlo mu za rukom nabrati šest podpisa. ali za kratko, jer su isti doznali za varku, te svoje potpise opozvali. Ferencac-Iveev sin se je također potio da svoje susjede osvjedoči, nu bijaše manje srešan nego njegov kum Bajkin: — Ferencari su nu se u brke smijali i obrnuli mu ledja. — Ivan Marković, prvi potpisani na gori spomenuti utok, doznao je za sve ove bezsrane spletkarije; te pošao u nedjelju sa desetoricom pozvanih na občinu za potpise, i u prisutnosti ovih zahtijevao od tajnika, da mu odluku i naert od ministarstva pokaže. Ovaj uhvaćen u laži, morao je na svoju veliku sramotu priznati, da nije od ministarstva nista primio; — na što mu se prisutni grohotom nasimijali; a od Markovića primio zasluženu lekeiju. U onom trenutku otvorio je vrata kancelarije načelnik Fachinetti, i videvi taj neugodan prizor, mjesto da brani svojega tajnika, polbrao je pete, i pustio ga da se čese kako mu drugo.

Tako iskreno postupaju s nami Talijani i njihove podrepnice — a naš pre-dobri narod se pusti još uvijek za nos voditi od svakog mažikarte sa omazanom velodom.

Pripomoć zemaljskoga odbora u Poreču talijanskim gospodarskim zadrugam za topove proti tuči: Čitamo u trčanskim novinah, da je zemaljski odbor u Poreču dao sljedećim gospodarskim zadrugam pripomoć za nabavu topova proti tuči: Po 500 kruna dara kotarskim gospodarskim zadrugam u Koprnu, Piranu i Motovunu; suviše 500 kruna posude uz povrat u jednoj godini.

Iz istoga vrieha doznajemo, da je zemaljski odbor za Istru obećao občini u Buzetu 500 kr. podpore i 500 kr. posude.

Izpravak. U Javnoj zahvali zastupnika naroda gosp. Vjekoslava Spicčića, podkrala su se neke tiskarske pogreške, koje ovim izpravljamo.

Šesti stavak ima glasiti: „A gdje je onda njihova kršćanska ljubav, koja zapovijeda ljubiti iskru njega svoga kao sama sebe?“

Početak sedmog stavka ima glasiti: „Mi se držimo te zapovijedi kršćanske: Ljubimo iskrnjega svoga.“

Deveti stavak ima početi: „Mi negramzimo za tuđim.“

Iz drugih krajeva

Mlada misa. Jindrih Plašinsky, brat poznatoga svećenika u Montrilju g. Josipa Plašinskoga, pjevati će na dan sv. Cirila i Metoda u Olomucu u Moravskoj prvu sv. misu. Čestitamo!

Sa hrvatskog sveučilišta u Zagrebu. Za buduću školsku godinu izabran bijaše rektorom na hrvatskom sveučilištu profesor bogoslovnog fakulteta g. dr. Rudolf Wimer; za dekana pravoslovnog fakulteta izabran bijaše prof. dr. Fran Verbanic, a filozofskoga fakulteta g. Dragutin Kramberger-Gorjanović.

Zadarski nadbiskup i glagolice. Zagrebačkim novinam pišu iz Zadra, da će svakako biti imenovan zadarskim nadbiskupom splitski biskup presvj. g. Nakić! Sa imenovanjem da se zateže radi toga, što je biskup Nakić stavio kao uvjet, da se prije rieši pitanje o glagolici. Radi toga su u Rimu pospješili riešenje, koje je povoljno za glagolice. Nasljednik biskupa u Splitu bit će po svoj prilici dubrovnički biskup Marcellia a u Dubrovniku bit će imenovan dr. Gijvoje. Dubrovčanin rodom, kanonik prvostolne crkve u Zadru i ravnatelj bogoslovnog sjemeništa. Dr. Gijvoje je dobar i učen svećenik i dobar Hrvat.

Društvene:

Pjevačko-čitalačko društvo „Mirija“ u Pobjeh kod Koprna priređuje za dne 22. julija svoju drugu veselicu. U slučaju neugodna vremena, vršiti će se veselica dne 12. augusta. Čisti prihod te veselice namenjen je za nabavu nove društvene zastave.

Abiturijenti kr. vel. gimn. sušatke priređili su u nedjelju dne 1. srpnja 1900. u prozorijama „Hrvatske čitaonice“ na Trsatu koncert s plesom. Čisti prihod namjenjen je, polovica „Družbi sv. Cirila i Metoda u Istri“, a polovica „Djačkom pri-

pomoćnom društvu hr. gimn. u Pazinu“. Prédplate se primaju sa zahvalnošću. **Nova podružnica družbe sv. Cirila i Metoda za Istru** ustraja se u nedjelju 8. julija na Livadali u kući Antona Matijašica. Iza skupštine bit će prošla zabava sa pjevanjem i plesom. Tko može nek poleti o onaj rodoljubni kraj! **Za „Družbu sv. Cirila i Metoda“** sakupio je Ante Rjšlavy učitelj u Kasteliru u Šterni; Zrenju, Opriljati Livadah za njih poklađa: 15 K. U Labincih sakupise prijatelji u kući g. Antuna Korlevića 2 K 20 flira.

Novci su predani podružnici u Kasteliru.

Općtalsko društvo za štednju i zajimove, registrana zadruga na neograničeno jamčenje izdalo je za prvu upravnu godinu 1899 izvješće i obračun, iz kojega doznajemo, da je to društvo imalo od 1. mārča do 31. decembra 1899. dohodka K 31018-42 izdatka K 31005-56. Ukupnoga dakle prometa K 62023-98.

Zadrugara bilo je koncem god. 15G, koji su uplatili za 156 združnih dijelova K 624. Uložaka bijaše tekom godine primijeno K 4060. Uzidignutih uložaka K 1000. Posuda primilo je društvo tekom godine K 24000, dalo zajmova ukupno K 28028. Zajmova povraćenih K 1090. Stanje zajmova koncem godine bijaše K 28088. Interesa uplaćenih na zajmove K 1248-18. Interesa izplaćenih na posude K

1020-26. Čisti dobitak prve god. iznašao je K 723-89. Društveni računi bijahu pregledani i odobreni od istarske posujilnice u Puli, kao društvenog nadzorstva. **Za „Djačko-pripomoćno društvo“** u Pazinu, sakupio je g. Ivan Čeh ml. u nedjelju u vrtu škole sv. Cirila i Metoda u Trstu, na zabavi slovenske mladosti, liepu svotu od K 41.—. (Najviše su darovali gg. Ivantević K 6.—, Hlašić K 1.—, Ribarić K 1.—, Borkić K 1.—). Živili!

Svieće od pčelinjeg voska

sa jamčevinom od K 2000

preporučam & svećenstvu, crkvenim upravim i slavnim općtinam uz cijenu: kg po K 4-90

Voštene svieće i duplire I (austrijski zastav) 4-10

Svieće i duplire I (talijanski zastav) 3—

Svieće i duplire II 2-40

Tamjan lacrima I 2-40

II 2—

graniš 1-20

Površteno platno za oltare 2—

Stijenji i stakla za vjetno svjetlo po običnoj su cijeni.

Naruče u vrijednosti od 20 K napried, pošiljem franko. — Pri točnoj uplati dajem popust od 3%.

Sa odličnim slovanjem
J. KOPAC,
Ulica sv. Antona 7. Gorica.

Rodoljubi!

Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

Dobivaju se kod
A. Žnidaršič, Via Sissano 9 u Puli
na debelo i drobno.

Podpisani preporuča p. n. občinstvu u Puli, osobito pako veleč. gg. svećenicima, učiteljima itd. iz okolice

svoj krojački posao

na glavnom trgu (Foro) br. 6 u Puli,
u prvom katu.

U zalihi imade na izbor raznovrstne najmodernije tkanine za odiela, koja izvršuje točno po mjeri.

Anton Klement, krojački majstor.

Knjigotiskara i knjigovežnica

J. Krmpotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede, kao takodjer pisaćeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.

Sve tiskanice

za štedovna i zajmovna društva u obće

preskrbljuje točno, brzo i jeftino.

Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rade, bez da bi joj to stranka naznačivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; biljeuguje također knjige itd.